

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

REGNSKAPSKONTORET OSLO AS

Østre Aker vei 17

0581 OSLO

VÅR REFERANSE

22/12314

DERES REFERANSE

DATO

20.02.2023

Tilsynsrapport

Finanstilsynet viser til stedlig tilsyn avholdt 22. november 2022. Foreløpig tilsynsrapport ble sendt selskapet 11. januar 2023. Selskapets tilsvarende er mottatt 6. februar 2023.

Tilsynet omfattet det godkjente regnskapsselskapet Regnskapskontoret Oslo AS, org. nr. 923 822 283, og de tre statsautoriserte regnskapsførerne i selskapet, Waqas Asghar, Mohammad Qamar Ejaz og Rajesh Sharma. Selskapet eies av Asghar, Ejaz og Sharma med lik eierandel. Asghar er styreleder, mens Ejaz er daglig leder.

Selskapet hadde på tilsynstidspunktet 391 regnskapsoppdrag med en omsetning i 2021 på ca. kr 9,6 mill. Det er 16 ansatte i regnskapsselskapet som utgjør ca. 12 årsverk. De statsautoriserte regnskapsførerne har fordelt oppdragsansvaret mellom seg.

Bakgrunnen for tilsynet var at Finanstilsynet hadde mottatt signaler fra Registerenheten i Brønnøysund om at regnskapsselskapet hadde bekreftet søknader etter kompensasjonsordningen for næringslivet som var blitt avvist etter kontroll. De aktuelle søknadene ble gjennomgått under tilsynet og avvikene ble forklart og dokumentert. Det fremkom under tilsynet at hovedårsaken til avvikene skyldtes uklarheter om hvordan sentralavgiften for taxinæringen skulle behandles under faste uunngåelige kostnader ved søknad om kompensasjon.

Formålet med tilsynet var å kontrollere om regnskapsførervirksomheten drives i samsvar med de kravene som gjelder, herunder om oppdragene gjennomføres i samsvar med god regnskapsførings-skikk. Den rettslige standarden "god regnskapsføringsskikk" utfylles av en standard utarbeidet av Regnskap Norge, DnR og Økonomiforbundet. Ved kontroll av utvalgte enkeltoppdrag ble det arbeidet som utføres i forhold til regnskapsloven, bokføringsloven og annen relevant lovgivning kontrollert. Statsautoriserte regnskapsførere er underlagt hvitvaskingslovgivningen. Tilsynet dekket derfor også regnskapsførers oppfyllelse av pliktene etter dette lovverket.

Alle regnskapsselskap er underlagt forskrift om risikostyring og internkontroll. Finanstilsynets tilsyn dekket derfor om det er gjort en risikovurdering som er tilpasset den konkrete virksomheten, at risikoene er håndtert på en forsvarlig måte og at rapportering har skjedd i samsvar med forskriftens krav. Dersom regnskapsselskaper gjør en forsvarlig vurdering av de ulike risikoene i virksomheten og følger opp disse, vil det bidra til å sikre en hensiktsmessig og betryggende virksomhet.

FINANSTILSYNET

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Telefon 22 93 98 00

post@finansstilsynet.no
www.finanstilsynet.no

Saksbehandler

Wenche Falch-Hennum
Dir. tlf 22 93 97 12

Ny regnskapsførerlov trådte i kraft fra 1. januar 2023. Fra 1. januar 2023 trådte det også i kraft en ny bransjefastsatt standard for "god regnskapsføringsskikk" (GRFS). På tidspunktet for tilsynet, og da de kontrollerte regnskapsoppdragene ble utført, gjaldt den tidligere regnskapsførerloven og den tidligere GRFS, og det er derfor det regelverket som ligger til grunn for Finanstilsynets vurderinger og konklusjoner i denne saken. Finanstilsynet bemerker likevel at det som er avdekket i tilsynssaken er pliktbrudd også etter ny regnskapsførerlov og ny GRFS.

Etter den nye loven har alle godkjente regnskapsførere tittelen "statsautorisert regnskapsfører", tidligere autorisert regnskapsfører. Selskaper med godkjenning fra Finanstilsynet betegnes som "regnskapsselskaper", tidligere regnskapsførerselskaper. For enkelhets skyld har Finanstilsynet benyttet de nye begrepene også i omtalen av forhold før ny lov trådte i kraft.

Pliktbrudd Finanstilsynet avdekket i regnskapsselskapet er omtalt i punkt 1. Pliktbrudd som er avdekket i oppdragsutførelsen er omtalt i punkt 2.

1. Virksomhetsstyringen i selskapet

1.1 Plikter etter selskapslovgivningen

I et aksjeselskap er det daglig leder som står for den daglige ledelsen av selskapet og skal følge de retningslinjer og pålegg styret har gitt. Daglig leder skal blant annet sørge for at selskapets regnskap er i samsvar med lov og forskrifter, jf. aksjeloven § 6-14. Daglig leder skal minst hver fjerde måned gi styret underretning om selskapets virksomhet, stilling og resultatutvikling, jf. aksjeloven § 6-15.

Det ble opplyst under tilsynet at selskapets regnskap gjennomgås løpende, men at det ikke foreligger dokumentasjon eller referater fra disse gjennomgangene. Finanstilsynet forutsatte i foreløpig tilsynsrapport at daglig leder for fremtiden sørger for at styret minst hver fjerde måned underrettes om selskapets virksomhet, stilling og resultatutvikling i tråd med aksjelovens bestemmelser. I den grad styret blir orientert om den økonomiske utviklingen på styremøter, må det skrives referat fra disse møtene.

Det fremgår av tilsvaret at regnskapsselskapet har gjennomgått sine rutiner på området og det er i vedlegg til tilsvaret sendt inn dokumentasjon på avholdt styremøte 9. desember 2022 hvor det fremgår at selskapets regnskap per 3. kvartal 2022 er gjennomgått. Finanstilsynet legger til grunn at aksjelovens bestemmelser blir etterlevd.

1.2 Etterlevelse av risikostyringsforskriften

Godkjente regnskapsselskaper er underlagt forskrift om risikostyring og internkontroll av 22. september 2008 § 1 nr. 9 (nr. 10 før 01.01.2023). Det følger av forskriften at regnskapsselskaper skal ha hensiktsmessige systemer for risikostyring og internkontroll. Risikostyringsforskriften pålegger selskapet løpende å vurdere hvilke vesentlige risikoer som er knyttet til virksomheten, og å gjennomføre nødvendige tiltak for å få risikoene ned på et akseptabelt nivå. Det skal minst en gang årlig foretas en gjennomgang av vesentlige risikoer for alle virksomhetsområder, og det skal foretas en systematisk gjennomgang av om selskapets risikostyring og internkontroll er tilstrekkelig til å håndtere selskapets identifiserte risikoer på en forsvarlig måte, jf. §§ 6, 7 og 8. Det er daglig leders ansvar å påse at risikostyring og internkontroll blir gjennomført, herunder etablering av rutiner for forsvarlig risikoovervåking. Daglig leder må løpende følge opp endringer i foretakets risikoer og påse at foretakets risikoer er forsvarlig ivaretatt, jf. § 4. Videre skal daglig leder minst en gang årlig foreta en samlet gjennomgang av risikosituasjonen som skal behandles av styret, jf. § 8. Etter § 10

skal styret sørge for at selskapets valgte revisor årlig avgir en uavhengig bekreftelse til selskapet om at pålagte vurderinger er foretatt og dokumentert.

Finanstilsynet fikk forut for tilsynet tilsendt dokumentasjon som viste at det var foretatt en gjennomgang av selskapets internkontroll- og risikostyringssituasjon for perioden 10. desember 2021 – 19. oktober 2022. Risikostyringsdokumentet er datert 19. oktober 2022. Det er i dokumentet foretatt en vurdering av hva som anses som regnskapsselskapets virksomhetskritiske risikoområder, sannsynligheten for at risikoen inntreffer, samt konsekvensen for selskapet og eventuelt valgte tiltak. Vurderingen er behandlet i styremøte 7. november 2022. Selskapets revisor har avgitt sin uavhengige bekreftelse 17. november 2022.

Med bakgrunn i enkelte mangler som ble avdekket under tilsynet, var det etter Finanstilsynets syn ikke foretatt en tilstrekkelig kritisk internkontroll- og risikostyringsvurdering på tilsynstidspunktet ved at forholdene ikke var blitt identifisert og at det dermed heller ikke var iverksatt tiltak som kan avhjelpe disse manglene. Finanstilsynet påpekte særlig den risikoen som ligger i at nær samtlige av regnskapsselskapets oppdragsgivere er klassifisert med høy risiko etter hvitvaskingsregelverket. Dette syntes ikke vurdert i det risikostyringsdokumentet som var utarbeidet, med unntak av at det skal gjennomføres kurs og workshoper for ansatte og at selskapets interne retningslinjer gjelder.

Det er i tilsvaret orientert om hvilke tiltak som er iverksatt etter tilsynstidspunktet. Det fremgår av fornyet risikovurdering at det for de av regnskapsselskapets oppdragsgivere som er klassifisert med høy risiko for hvitvasking, skal disse blant annet underlegges løpende oppfølging ved bokføring av transaksjoner.

Finanstilsynet legger til grunn at regnskapsselskapet har gjennomgått sine rutiner på området og satt i verk tiltak for å redusere risikoen til et forsvarlig nivå.

2. Gjennomgang av regnskapsoppdrag

Under tilsynet ble utøvelsen av regnskapsoppdrag kontrollert, samt at det ble kontrollert om det var etablert organisasjon, rutineopplegg og intern kontroll i forhold til kravene i regnskapsførerloven, herunder kravet til god regnskapsføringskikk.

Fem oppdrag (oppdrag A – E) ble kontrollert for å gjennomgå den dokumentasjonen regnskapsselskapet utarbeider for oppdragsgiverne. Gjennomgangen baserte seg på dokumentasjon for 2021. Ingen av oppdragene har revisor. Det er benyttet medarbeider på alle oppdragene. Finanstilsynet viser til den tidligere tilsendte tilsynsrapporten hvor blant annet navn og organisasjonsnummer på regnskapsoppdragene fremgår.

Ved gjennomgang av enkeltoppdrag ble følgende forhold kontrollert:

- Årsregnskap
- Skattemelding med vedlegg
- Oppdragsavtale med eventuelle vedlegg og fullmakter
- Kundetiltak på oppdragsnivå etter hvitvaskingsregelverket
- Fremdriftsoversikt
- Dokumentasjon av vurdering av oppdragsgivers interne rutiner
- Dokumentasjon av gjennomført kvalitetskontroll, herunder overordnet intern kontroll på oppdragsnivå og kontroll av medarbeiders oppdragsutførelse.
- Saldobalanse, avstemming og underliggende dokumentasjon av balansekontoeer per 31.12.2021

- Eventuell kommunikasjon med oppdragsgiver om uregelmessigheter i oppdraget
- Perioderapport og periodiske avstemminger for en valgt periode

Ved gjennomgang av de kontrollerte oppdragene ble det avdekket mangler i forhold til de krav som stilles i regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk og annen relevant lovgivning. Det vises til punktene nedenfor.

2.1 Avstemminger og dokumentasjon

Det følger av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 5.8.3.1 at formålet med avstemminger er å sikre at bokførte saldoer er korrekte, er i samsvar med underliggende dokumentasjon og underbygge at bokførte saldoer fremstår som rimelige og sannsynlige. Det følger videre av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 5.9.3 at samtlige kontoer i balansen skal avstemmes og dokumenteres i forbindelse med utarbeidelse av endelig årsregnskap. Tilsvarende gjelder for resultatkontoer dersom det vurderes som vesentlig for å sikre et riktig regnskap. Det følger også av bokføringsloven § 11 første ledd at ved utarbeidelse av årsregnskap skal det foreligge dokumentasjon for alle balanseposter med mindre de er ubetydelige. Bokføringsforskriftens kapittel 6 gir ytterligere krav om hva som skal dokumenteres.

Finanstilsynet viser også til regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 6.2.2 – 6.2.7 som angir hva oppdragsdokumentasjonen skal inneholde. Regnskapsselskapet skal oppbevare oppdragsdokumentasjonen ordnet og betryggende sikret mot urettmessig tilgang, endring, sletting, tap og ødeleggelse i fem år etter utløpet av regnskapsåret i samsvar med regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 6.4.

Det følger videre av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 5.7.3 at ved hver periodisk regnskapsavslutning skal minimum følgende kontoer avstemmes:

- kundefordringer og leverandørgjeld
- kasse- og bankbeholdninger
- skyldig skattetrekk og arbeidsgiveravgift
- skyldig merverdiavgift

Lovkravene er med enkelte endringer videreført i den nye regnskapsførerloven som trådte i kraft 1.1.2023, jf. § 5-4 første ledd, jf. GRFS kapitlene 5 – 11.

For alle de fem oppdragene Finanstilsynet kontrollerte under tilsynet ble det avdekket mindre mangler i avstemmingsdokumentasjonen ved årsavslutningen for 2021. Manglene er beskrevet i foreløpig tilsynsrapport. Finanstilsynet forutsatte i rapporten at regnskapsselskapet gjennomgikk og forbedret sine rutiner vedrørende avstemminger slik at alle betydelige balansekontoer er avstemt og dokumentert.

Regnskapsselskapet bekrefter i tilsvaret at det er innført en rutine som skal sikre at det for alle oppdrag foreligger dokumenterte avstemminger av samtlige balansekontoer. Det er innsendt avstemmingsskjema for de to kontoene som ble påpekt at manglet for oppdrag A og B. Det er imidlertid kun innsendt et avstemmingsskjema for kasse for de to aktuelle oppdragene; det foreligger ingen dokumentasjon som f.eks. kassetelling som viser at saldo er korrekt. For de øvrige oppdragene som ble gjennomgått er det ikke innsendt ytterligere dokumentasjon.

Å gjennomføre pliktige avstemminger og dokumentere disse er helt avgjørende for å ha sikkerhet for at et regnskap gir korrekt informasjon og at den regnskapspliktiges økonomiske rapporteringer

blir korrekte og viser et sannferdig bilde av den økonomiske situasjonen. Når en regnskapsfører ikke gjennomfører avstemminger eller bare gjør dette delvis, innebærer dette brudd på en av de vesentligste pliktene i regnskapsprosessen og svekker kvaliteten av regnskapsinformasjonen. Dette er alvorlig både for oppdragsgiverne og andre brukere.

Finanstilsynet ser svært alvorlig på at regnskapsselskapet på tilsynstidspunktet hadde mangelfulle rutiner for å sikre at avstemminger gjennomføres. I de tilfellene regnskapsselskapet ikke mottar dokumentasjon fra oppdragsgiver og dermed ikke er i stand til å utarbeide et korrekt regnskap, må regnskapsselskapet frasi seg oppdraget. Finanstilsynet forutsetter at regnskapsselskapets rutiner vedrørende avstemminger nå er forbedret slik at alle betydelige balansekontoeer er korrekte, blir avstemt og at avstemmingene blir dokumentert i regnskapsselskapets oppdragsdokumentasjon.

2.2 Perioderapportering og kommunikasjon med oppdragsgiver

Det følger av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 5.7.4 at periodiske regnskapsrapporter til oppdragsgiver skal utarbeides med den frekvens som følger av oppdragsavtalen. Videre skal regnskapsrapportene minst inneholde kommentarer til følgende forhold:

- Forutsetningene regnskapet bygger på, og som regnskapsfører ikke kan forvente at oppdragsgiver selv er oppmerksom på eller ser betydningen av
- Svakheter med oppdragsgivers interne rutiner som er gjentakende eller som ikke er avklart
- Oppdragsgivers vesentlige eller gjentatte brudd på oppdragsavtalen eller krav gitt i eller i medhold av lov
- Uklarheter og spørsmål for øvrig
- Vurdere hvorvidt det er behov for å knytte kommentarer til negativ utvikling i oppdragsgivers egenkapital, likviditet og eller inntjening.

Lovkravet er med enkelte endringer videreført i ny regnskapsførerlov § 5-4 første ledd, jf. GRFS pkt. 9.5.

Det ble opplyst under tilsynet at perioderapporter sendes til oppdragsgiverne hver termin, noe som ble bekreftet for de fem oppdragene Finanstilsynet kontrollerte. Perioderapportene er standardiserte rapporter som hentes ut fra regnskapssystemet og inneholder ingen kommentarer knyttet til regnskapene. Det ble opplyst om at eventuelle kommentarer til perioderapportene blir sendt i e-post og at disse ligger i e-postarkivet og ikke overføres til de elektroniske kundemappene.

Det fremgår av tilsvaret at regnskapsselskapet har endret sine rutiner slik at perioderapportering og kommunikasjon med oppdragsgiver dokumenteres i henhold til gjeldende regelverk. Finanstilsynet tar opplysningene til etterretning.

3. Finanstilsynets konklusjon

Autorisasjonsordningen for regnskapsførere ble innført for å øke og sikre kvaliteten på regnskapene og rapportene som blir levert til oppdragsgiverne og andre brukere av regnskapet, herunder offentlige myndigheter. Regnskapspliktige som setter bort sitt regnskap til statsautoriserte regnskapsførere skal kunne ha tillit til at oppdraget blir utført i samsvar med god regnskapsføringsskikk og at regnskap og rapporter har god fagmessig kvalitet.

Tilsynet viste at regnskapsselskapet har iverksatt rutiner på de fleste sentrale områder i samsvar med de krav som stilles etter regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk, men det ble også avdekket enkelte brudd på dette regelverket og annen sentral aksje- og regnskapslovgivning.

Blant annet var ikke aksjelovens bestemmelser om daglig leders plikt til å gi styret underretning om selskapets økonomiske situasjon overholdt. Ved gjennomgang av enkeltoppdrag ble det avdekket mangler i regnskapsselskapets oppdragsdokumentasjon, herunder mangelfulle avstemminger av oppdragsgivernes regnskaper, samt manglende dokumentasjon av kommunikasjon til oppdragsgiverne ved perioderapporteringen.

Finanstilsynet forutsatte i foreløpig tilsynsrapport at det ble satt i verk tiltak for å rette opp i de feil og mangler som ble konstatert under tilsynet, samt at regnskapsselskapet sørger for å etablere rutiner som sikrer at alle krav som stilles etter regnskapsførerlovgivningen, herunder god regnskapsføringsskikk, blir oppfylt og at disse etterleves. Regnskapsselskapet har i sitt tilsvarende redegjort for tiltak som skal sikre at lovkravene for godkjente regnskapsselskap etterleves, noe Finanstilsynet tar til etterretning.

Finanstilsynet anser med dette tilsynssaken som avsluttet.

For Finanstilsynet

Bernt Jan Aaland
senior tilsynsrådgiver

Wenche Falch-Hennum
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.